

Verslag netwerkbijeenkomst Natuur-Landschap-Biodiversiteit

16 april 2015, Paviljoen Vogeleiland, Deventer

Doel en praktische informatie netwerk

Natuur-Landschap-Biodiversiteit:

De **Groene Loper** heeft als missie bewoners en bedrijven te betrekken bij natuur, landschap en biodiversiteit, ofwel hun eigen natuurlijke leefomgeving. Het idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen en zorgzaam omgaan met de natuur stimuleert en bijdraagt aan de kwaliteit van natuur en landschap

Binnen het netwerk Natuur-Landschap-Biodiversiteit brengen we ideeën en initiatieven bij elkaar vanuit verschillende invalshoeken en netwerken, maken we ideeën concreet en stimuleren we de uitvoering van de initiatieven.

De looperprojecten zijn gericht op alle leefstijlen (Mentality) en dus op alle inwoners van Overijssel. De mate van bewonersparticipatie binnen de projecten is groot.

Aanwezig:

- Thea Peters, IVN Overijssel
- Jessica Winter, Landschap Overijssel
- Marrit Klompe, Provincie Overijssel
- Rolf Oldejans, Gemeente Enschede
- Frank van Marle, Natuurhus Almelo
- Marieke Ankoné, IVN Overijssel
- Miriam Gerrits, Natuurinformatiecentrum de Koppel
- Marlies Spreen, gemeente Deventer
- Sterre Delemarre, fotografe
- Elles Kombrink, Vogellanden Zwolle
- Maike Nelissen, De Ulebelt
- Simone van Loenen, gemeente Zwolle
- Loet van der Heijden, gemeente Oldenzaal
- Rienco Baarslag, gemeente Zwolle
- Betsie Bekkering, Natuur en Milieu Enschede
- Alma Streefkerk, NMO
- Arjan Broer, Heel Breed
- Krijn Korver, wijkboerderij Stadshagen
- Fleur Smout, LandschappenNL
- Leonie Rouwenhorst, Landschap Overijssel
- Ralf ter Beek, Gemeente Hengelo
- Marianne Schouten, Goede zaak & Local Sunday market Enschede
- Tim Hirschler, Enschede
- Ties de Groot, Milieuraad Zwolle
- Geraldine Kwekkeboom, student Milieukunde
- Fleur de Graaff, Landschap Overijssel
- Krista Esselink, Landschap Overijssel

Bas Denters, universiteit Twente

Hoogleraar bestuurskunde, Behavior management en socialsciences

Burgerinitiatief

collectieve activiteiten, gericht op **gezamenlijk doel burgers** en **initiatief, doelbepaling** en **uitvoering** door **(mede)burgers**

- dus geen mantelzorg (individueel)
- geen vrijwilligerswerk (doel is org. doel)
- geen politieke participatie (eisen ipv doelen, uitvoering bij overheid)

Maak gebruik van kracht burgers

Onderzoeken

- Enschede, Hengelo en Leiden met Tonkes ea
- Overijssel (in opdracht Provincie Overijssel) 1000 inwoners en in 22 gemeenten initiatieven

Eerste onderzoek leidde tot handreiking voor burgerinitiatieven voor professionals

1. Denk vanuit d burgers (start niet met je eigen ideeën)
2. Variëteit is enorm, doe daar recht aan. Lever in je ondersteuning maatwerk!

- **Actie** instrument 5 factoren burgeractie

Animo; Wat motiveert de burger? Pas op: Het gaat niet om jouw doel! Let op: Verschillen tussen en binnen initiatieven in motivatie, wees je er bewust van.

Motieven kunnen verschuiven in proces

Contacten; Hebben burgers de nodige relaties met oa buurtbewoners en buurtorganisaties en Overheden en instanties (extern)

Toerusting; Beschikken burgers over 1. tijd 2. geld en faciliteiten 3. kennis en kunde

Inbedding; Kaders, regels en routines. Gevaren: 1. Past niet in beleid 2. Schept precedent 3. Daar gaat een ander over (dit kan een ondersteuner niet alleen doorbreken) Dus zodra een organisatie initiatief serieus neemt dan in alle lagen, uitvoerder heeft rugdekking nodig!

Empathie; Verplaats je in leefwereld burgers. Als je actief bent, vraag mensen wat ze willen!

84% van 130 onderzochte initiatieven in Overijssel ontving steun van organisaties of overheden. Financieel, in natura of met advies. (er was ook een overaanbod aan steun)

Let op: Burgers als collectief worden regelmatig onderschat door organisaties en overheden.

De presentatie kun je vinden op: www.groenelopersoverijssel.nl

Rondje langs de Groene Lopers

Zwolle, Arjan Broer en Krijn Korver

Wat is er gedaan?

- ✓ Samenbrengen bestaande initiatieven; wensen inventariseren
- ✓ Bijeenkomst stadstuinders/stadslandbouwers over verdienmodellen
- ✓ Aansluiten bij plannen voor een stadsboerderij/winkel
- ✓ Met Milieuraad ondersteuningsaanbod ontwikkelen
- ✓ 'Stadstuin' ingericht tijdens TED X Zwolle
- ✓ Zaaïen Bloemenlint Zwolle (Earth Day)
- ✓ Bewoners mobiliseren voor groenbeheer in Stadshagen

Wat zijn de uitdagingen?

- ✓ Hoe hou je de verschillende initiatieven binnenboord?
- ✓ Spanning tussen 'principiëlen' en 'pragmatici'
- ✓ Constructieve samenwerking tussen overheid en initiatieven van inwoners
- ✓ Verbinding tussen kleine burgerinitiatieven en grotere zakelijke initiatieven
- ✓ Borging

Deventer, Maike Nelissen en Marieke Ankoné

Wat is er gedaan?

- ✓ De eerste bijeenkomst is donderdagavond 16 april, ong. 25 mensen
- ✓ Training Greenwish
- ✓ Werkbijeenkomst met gemeente voor borging Groene Loper met wijkambtenaren
- ✓ Participatiekaart gemaakt
- ✓ Sterre wil workshop met kinderen om de initiatieven in beeld te brengen foto's gebruiken op bordjes bij de plekken

Wat zijn de uitdagingen?

- ✓ Projectplan
- ✓ Groene organisaties binden
- ✓ Mensen betrekken die we nog niet kennen

Groene looper is allianties aangaan om samen invulling te geven aan de verweving van platteland en stad.

Rondje langs de Groene Lopers

Almelo, Frank van Marwijk

Wat is er gedaan?

- ✓ Stichting Natuurhuus Almelo, samenwerkingsverband 6 groene clubs
- ✓ Voedselbank is onderdeel, (mentality)

Wat zijn de uitdagingen?

- ✓ Clubhuis midden in de stad, bewustwording > natuur naar de mensen
- ✓ 20 groene projecten bekijken of die aan Groene loper gekoppeld kunnen worden
- ✓ Hoe ga je om met vouchers
- ✓ Nieuwe uitdaging dankzij eyeopener Zwolle, benadering scholen en kinderdagverblijven Bloemenlint

Vechtdal, Miriam Gerrits

Wat is er gedaan?

- ✓ 13 groene groepen bij elkaar in de Koppel (als je er nooit geweest bent ga er eens kijken, noot van de redactie)
- ✓ Groene Loper gaat lopen langs de Vecht: Dalfsen, Ommen, Hardenberg en Gramsbergen
- ✓ Verbinding zoeken langs de Vecht en de kleine kernen
- ✓ Stuw en duurzaam bouwen willen ook participeren

Wat zijn de uitdagingen?

- ✓ Kikkers in de kruiwagen houden (bv visvereniging en dierenbescherming)
- ✓ Hoe vinden we mensen die een beetje boven de groepen staan in Dalfsen en Gramsbergen. In Ommen en Hardenberg is het netwerk beter ontwikkeld.

Enschede, Marianne Schouten en Tim Hirschler

Wat is er gedaan?

- ✓ In de opstartfase, het projectplan gaat geschreven worden
- ✓ Blij met het contact met Rolf Oldejans (gemeente)

Wat zijn de uitdagingen?

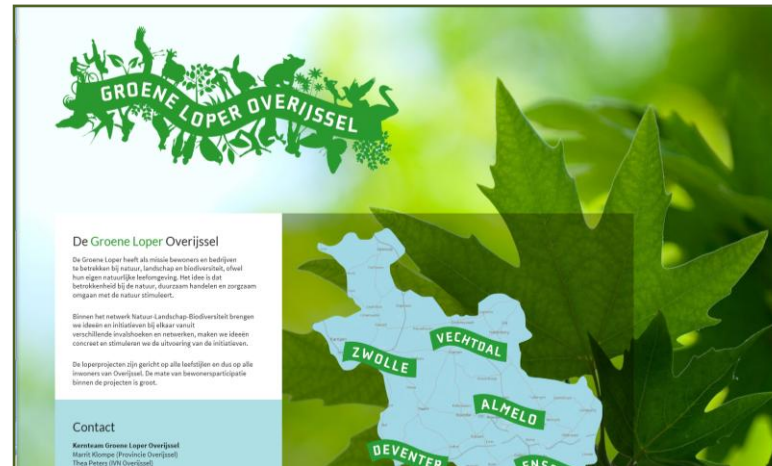
- ✓ Hoe zorg je dat het een Enschede Groene Loper gaat worden?
- ✓ Hoe laten we het initiatief van onderaf komen?
- ✓ Hoe krijgen we aansluiting met groene initiatieven?

Ideeën voor een volgende bijeenkomst:

- Een duurzaam initiatief, hoe houd je een initiatief behapbaar? Hoe zorg je ervoor dat het niet aan zijn eigen succes ten onder gaat? Moet je er op een gegeven moment een stichting van maken? De initiatiefnemers zijn niet per definitie dezelfde mensen die goed zijn in het onderhouden van een initiatief.
- En de andere kant: Hoe houd je het levend en zorg je voor continuïteit?
- Kan een initiatief ook een middel van bestaan worden? Ondernemerschap?

Doel is burgerparticipatie Middel is de Groene Loper

www.groenelopersoverijssel.nl

**De nieuwe website is er en wordt gevuld.
Hier vind je bijvoorbeeld alle verslagen en
presentaties van de netwerkbijeenkomsten,
zoals die van Bas Denters
Kijk, geniet en doe er inspiratie op!**

**22 April is in Zwolle het bloemenlint
gezaaid. Wat een feest in de hele stad voor
mensen en straks voor planten en dieren!!**

De Groene Loper in het kort

Groene Lopers zijn laagdrempelig, inspirerend en activerend. Wanneer is een Groene Loper een Groene Loper volgens het netwerk? Energie is het sleutelwoord!

- Als een loper uit tenminste 10 groene initiatieven bestaat
- Als ze zichzelf 'voortplant'
- Als ze gedragen wordt door een groep mensen of organisaties
- Als we ervan leren hoe we burgerinitiatieven kunnen laten groeien en bloeien.

Voorwaarden

- projectplan begroting evaluatie
- werkorganisatie (collectief)
- gemeente betrokkenheid
- betrokkenheid meerdere leefstijlen
- participatieladder toepassen
- wel impact in stad

Vouchers, eisen

- bijzonder door omvang
- innovatief karakter
- leefstijl
- na eerste fase in stand houden
- passen binnen Groene Loper
- draagvlak meerdere bewoners
- algemeen maatschappelijk belang

**“Leg kaders vast
en communiceer
deze helder.
Dat geeft
burgers ruimte
om te
ontwikkelen.”**